

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Державного закладу
«Південноукраїнський
національний
педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»

О.Я. Чебикін
«25 » квітня 2019 р.

Положення про кафедру історії України Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

1. Загальні положення

1.1. Кафедра історії України (надалі – кафедра) є базовим структурним підрозділом Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, що проводить освітню, методичну та наукову діяльність за планами університету та кафедри, до складу якої входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

1.2. Правовою основою діяльності кафедри є Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про кафедру вищого навчального закладу освіти, інші нормативно-правові акти, що стосуються напрямків її роботи.

Робота кафедри ґрунтується на демократичних засадах: спільності, колегіальності і гласності в обговоренні питань, що віднесені до її компетенції.

2. Завдання

2.1. Основні завдання кафедри історії України полягають:

2.1.1. В організації і здійсненні належному науковому та методичному рівнях освітнього процесу з таких дисциплін:

- Історія України (напрям підготовки «Історія»)

- Історична географія України
- Історія східних слов'ян
- Розвиток військової справи у Північному Причорномор'ї
- Північно-Західне Причорномор'я на стику цивілізацій
- Допоміжні історичні дисципліни
- Історіографія історії України
- Етнографія України
- Етнографія
- Українська етнологія
- Історія СРСР
- Джерелознавство
- Основи українознавства
- Історія України
- Архівознавство
- Історичне краєзнавство
- Історія давніх та традиційних суспільств
- Історія первісного суспільства
- Історія Стародавньої Греції та Риму

2.1.2. У виконанні наукових досліджень за профілем кафедри, підготовці науково-педагогічних кадрів і підвищенні їх кваліфікації.

2.1.3. У наданні історичної, краєзнавчої та методичної допомоги керівництву навчального закладу, факультетів, в організації і проведенні виховної роботи зі студентами.

Ці завдання виконуються шляхом інтеграції навчання і практики, повного та ефективного застосування всіх елементів освітнього процесу і з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій.

3. Організаційна діяльність кафедри. Права та обов'язки.

3.1. Дотримання вимог чинного законодавства з питань освіти та науки, відповідних нормативно-правових актів Президента України, КМУ, МОН

України.

3.2. Діяльність кафедри здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік. План роботи кафедри складається на підставі вищезазначених керівних документів, які визначають зміст підготовки фахівців за всіма спеціальностями, перспективних та календарних планів основних заходів навчального закладу.

Обговорення стану виконання плану роботи, інших питань діяльності кафедри здійснюється на її засіданнях. Рішення, вироблені на засіданнях, є обов'язковими для виконання науково-педагогічним складом кафедри.

Питання організації навчально-виховної і науково-дослідної роботи, що мають міжкафедральний характер, розглядаються і обговорюються на спільних засіданнях зацікавлених кафедр Університету Ушинського і споріднених кафедр інших навчальних закладів.

3.3. На кафедрі історії України розробляються і ведуться такі документи:

3.3.1. організаційна документація:

- плани роботи кафедри;
- плани науково-дослідницької роботи;
- розрахунок розподілу навчального навантаження кафедри та викладачів;
- індивідуальні плани роботи викладачів;
- графіки взаємних відвідувань навчальних занять;
- графік консультацій;
- графік проведення відкритих занять;
- звіти викладачів про виконання функціональних обов'язків;
- організаційно-штатні документи (Положення про кафедру ПНПУ імені К.Д. Ушинського, функціональні обов'язки викладачів);
- протоколи засідань кафедри;
- навчально-методичні комплекси дисциплін;
- журнал обліку навчального навантаження викладачів;
- журнал обліку роботи викладача;

- журнал обліку взаємних і контрольних відвідувань занять науково-педагогічних працівників кафедри;
- журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці.

Діловодство ведеться виключно державною мовою.

3.3.2. Методична документація:

- програми навчальних дисциплін;
- робочі програми навчальних дисциплін;
- плани семінарських і практичних занять;
- тексти лекцій;
- методичні рекомендації для самостійної підготовки;
- індивідуальні завдання для самостійної роботи слухачів з навчальних дисциплін;
- завдання для модульного контролю;
- контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки засвоєння слухачами навчального матеріалу;
- методичні матеріали для самостійного опрацювання базової та допоміжної літератури, написання контрольних і дипломних робіт.

3.3.3. Обліково-звітна документація:

- звіт про виконання навчальної роботи на навчальний рік;
- звіт про роботу кафедри.

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється кафедрою на основі навчального плану та програми навчальної дисципліни Університету Ушинського і є нормативним документом.

Головним документом щодо планування і обліку роботи викладача є індивідуальний план роботи на навчальний рік. Він затверджується завідувачем кафедри до початку навчального року.

Робочий час викладача визначається обсягом його навчальних, методичних, наукових, виховних і організаційних обов'язків у поточному

навчальному році, відображеніх в індивідуальному робочому плані.

Обсяг навчальних занять, доручених для проведення конкретному викладачеві, виражений в облікових (академічних) годинах, визначає навчальне навантаження викладача, яке становить 600 годин на рік.

Види навчальних занять, що входять до обов'язкового обсягу навчального навантаження викладача відповідно до його посади, встановлюються кафедрою.

Графік робочого часу викладача визначається розкладом або графіком контрольних заходів та іншими видами робіт, передбачених індивідуальним планом викладача. Час виконання робіт, не передбачених розкладом або графіком контрольних заходів, визначається у порядку, встановленому керівництвом університету із врахуванням особливостей спеціальності та форм навчання.

Викладач зобов'язаний дотримуватися встановленого графіку робочого часу.

Забороняється відволікати викладачів від проведення навчальних занять та контрольних заходів, передбачених розкладом.

Облік виконання всіх видів запланованих робіт здійснюється на підставі фактично проведених занять, а також виконання методичної, наукової та інших видів робіт. Висновок щодо виконання індивідуальних планів робиться завідувачем кафедри і заноситься до відповідного розділу.

Для своєчасного і якісного виконання завдань, визначених МОН України, впровадження до освітнього процесу найновітніших досягнень науки за розпорядженням керівництва університету до планів роботи кафедр можуть вноситись необхідні зміни та уточнення.

3.3. Кафедрою здійснюється методичне забезпечення освітнього процесу, яке має за основу реалізацію заходів, спрямованих на поліпшення якості підготовки фахівців, удосконалення навчально-програмної документації та навчальної літератури, розробку єдиних норм і вимог до оцінки знань та

умінь студентів, виявлення найбільш здібних, творчих студентів та організацію з ними індивідуальних занять з метою поглиблення знань окремих предметів.

3.4. Кафедра будує освітній процес на педагогічно обґрунтованому виборі методів і засобів навчання та виховання; забезпечення технології навчання, яка дозволяє, за необхідності, вносити обґрунтовані пропозиції щодо підготовки фахівців, здійснювати перерозподіл годин, відведеніх навчальними планами на вивчення предметів, а також щосеместрову (протягом одного або декількох років) зміну співвідношення між теоретичними і практичними видами навчальних занять.

3.5. Кафедра сприяє інтеграції навчання з практичною, науковою та культурною роботою, яка спрямована на виховання у майбутніх фахівців моралі, відчуття соціальної справедливості, професійної гідності й відповідальності за наслідки своєї праці, виробленню практичних навичок роботи.

3.6. Кафедра сприяє вдосконаленню методичної майстерності, систематичному поповненню професійних, психолого-педагогічних знань науково-педагогічного складу; надає допомогу молодим викладачам.

3.7. Кафедра виявляє, вивчає та узагальнює передовий досвід навчально-виховної роботи, методичної та іншої діяльності навчальних закладів системи МОН України. Здійснює пропаганду передового досвіду роботи. Розробляє базові методичні проблеми (теми наукових досліджень), над якими працює університет.

3.8. Здійснює підготовку, розгляд і рецензування наявної навчально-методичної літератури, посібників, підручників, дидактичних та інших матеріалів, які використовуються в навчальному процесі.

3.9. Організує проведення педагогічних експериментів та науково-дослідної роботи.

3.10. Здійснює розгляд та обговорення екзаменаційної документації,

навчальних тематичних планів і програм, тем курсових та дипломних робіт, а також аналіз цієї роботи.

3.11. Здійснює підготовку та проведення конкурсів, диспутів, з проблематики, яка розробляється кафедрою, конференцій з відповідних напрямків наукових досліджень.

3.12. Організує взаємовідвідування, методичне керівництво підготовкою та проведенням відкритих занять, обговорення методичних розробок (рекомендацій), складених викладачами кафедри.

3.13. Організує профорієнтаційну роботу серед випускників середніх шкіл, училищ, гімназій, ліцеїв, працюючої молоді.

3.14. Надає пропозиції атестаційній комісії навчального закладу щодо оцінки освітньої діяльності викладачів кафедри з метою встановлення їїм певної категорії спеціаліста.

3.15. Подає пропозиції навчально-методичному відділу щодо графіка семестрового вивчення дисциплін та розкладу занять.

3.16. Кафедра організовує свою роботу на принципах гласності з урахуванням інтересів науково-педагогічного складу та студентів.

3.17. Усі викладачі, які входять до складу кафедри, мають право виступати з педагогічною та науковою ініціативою, самостійно визначати педагогічно обґрунтовані форми проведення навчальних занять, методи і засоби навчання та виховання студентів, використовувати інноваційні методи викладання, вносити свої пропозиції щодо розподілу персонального навантаження тощо.

3.18. Завідувач кафедри складає план її роботи на навчальний рік і семестр, який затверджується на засіданні кафедри, контролює ведення протоколів, організовує роботу, визначену цим положенням.

4. Взаємовідносини з іншими підрозділами університету та ЗВО

Кафедра історії України разом з відповідними структурними підрозділами університету:

- забезпечує проведення спільних наукових досліджень, апробацію та впровадження їх результатів, підготовку кадрів, розроблення навчально-методичного забезпечення, обміну навчально-методичними розробками, співпраці у видавничій діяльності, спільні видання навчальної, наукової і методичної літератури тощо;
- залучає на умовах сумісництва (погодинної оплати) науковців та практичних працівників для проведення навчальної та наукової роботи;
- підтримує міжкафедральні та міжвузівські зв'язки в галузі навчальної та наукової діяльності;
- залучає своїх викладачів до участі в роботі державних екзаменаційних комісій, спеціалізованих вчених рад, що функціонують в Університеті Ушинського;
- вивчає передовий досвід роботи інших підрозділів університету та інших ЗВО з метою його поширення і впровадження в освітній процес;
- забезпечує участь провідних науковців в аналітичній роботі за пріоритетними напрямками діяльності університету, рецензуванні наукових та навчальних видань, участі в проведенні іншої наукової роботи;
- організовує семінари, систематичне проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, інших наукових заходів щодо актуальних проблем, які розробляються кафедрами, із залученням відповідних фахівців.
- розробляє та подає керівництву університету пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу;
- віднаходить спільне вирішення завдань з виховання перемінного складу та ведення ними здорового способу життя, що випливав з гуманістичного характеру освіти, пріоритетів загальнолюдських цінностей, шляхом обміну творчими колективами та напрацьованими методиками виховної роботи;
- бере участь у спільних заходах щодо розвитку органів студентського самоврядування, інших об'єднань та взаємодії між ними, а також розвитку фізичної культури і спорту, реалізації регіонального принципу довузівської

профорієнтаційної підготовки учнів загальноосвітніх навчальних закладів та інших осіб, які мають право вступу до ЗВО.

Завідувач кафедри історії України
кандидат історичних наук, доцент

А. В. Красножон

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з навчальної
та науково-педагогічної роботи

О. А. Копусь